

August-Septembrie-
Octombrie 2006
Nr. 8, 9, 10 (70, 71, 72),
16 pag.

În acest număr:

- 1-14** Biblioteconomie pe malul mării
- 2** Salonul Internațional de Carte și Presă 2006, ediția a XV-a, duplex: Chișinău – Iași
- 5** Atelier de creație la SIC 2006
- 6** Impresii de la Salonul Internațional de Carte și Presă
- 7** Cultura electronică
- 8** Biblioteconomie ca la Timișoara
- 9** Ziua Bibliotecarului la BNRM
O profesie pentru profesii
- 10** Fenomenul Zinaida Sochircă ori Formarea și schimbarea Sinelui
- 11** O viziune reală vizavi de legislația de bibliotecă
- 12** Decernarea diplomelor IBBY 2006
- 13** O fereastră deschisă spre univers
- 14** Tabăra de vară pentru copii – un nou serviciu în bibliotecă publică
- 15** Tudor Nedelcea la cumpănă de vreme
Buletinul ABRM 1(3) / 2006
- 16** Știri de pe mapamond

GAZETA bibliotecarului

Buletin informativ al Bibliotecii Naționale și al
Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova

BIBLIOTECONOMIE PE MALUL MĂRII

Nu știu dacă ar putea exista o altă mai nobilă răzbunare pentru condiția existențială minoră a bibliotecarilor din spațiul ex-sovietic decât organizarea pentru ei a unui „bal”, a unui ospăț biblioteconomic pe litoralul Mării Negre. Conferința anuală din Crimeea a devenit o astfel de sărbătoare. Chiar dintru început, ea se dorea a fi un fel de replică la conferințele generale anuale IFLA. Ajunsă la cea de a treisprezecea ediție, evoluând de la statutul de întrunire regională destinată celor ce nu prea aveau posibilități financiare să ajungă la vreo sesiune generală a federației internaționale la acela de întrunire mondială inclusă în programul de activitate al FIAB-ului, ea este astăzi unul din punctele de orientare strategică pe mapamondul biblioteconomic. La ediția 2006 a acestei conferințe au participat peste 1200 delegați de pe toate continentele. Prezența și implicarea în programul întrunirii a conducerii de vârf a IFLA-ei a conferit evenimentului o pondere aparte. S-ar putea vorbi chiar despre un element surclasator față de sesiunea generală a federației, anume sedentarismul, locul constant. Și încă ce loc! Unul care a fost din timpuri străvechi un punct de intersecție și de convergență a culturilor, loc prin care au trecut eroii lui Homer, iar orașelul Sudak, numit astfel tot de greci (sug dak înseamnă mare și munți), devine, iată, și un punct de convergență a ideilor și experiențelor biblioteconomice mondiale.

Tema generală pe care s-au pivotat lucrările din acest an ale Conferinței din Crimeea a fost aceasta: „De la informație la cunoaștere: rolul bibliotecilor, universităților și pieței cărții”. Programul a fost construit pe modelul sesiunilor generale ale federației internaționale: ședință plenară în prima zi, dezbateri pe secțiuni pe parcursul săptămânii (conferința a avut loc în perioada 10-18 iunie), ședință plenară de închidere. Plus excursii în locurile de faimă ale peninsulei (Ialta în care s-a aflat Cehov, Bahcisaraiul admirat de Pușkin,

Feodosia în care își lucra picturile marine Aivazovski ș.a.), plus ocazia de a te relaxa pe malul mării în orele de după program. Mi-am organizat participarea (sponzorizată de altfel de Asociația Bibliotecară Eurasia) pe modelul folosirii programelor teleradio: nu mi-am ales o secție anume, ci mi-am însemnat conferințele, comunicările și alte acțiuni care comportau elemente de noutate pe plan teoretico-aplicativ sau, cel puțin, de prospețime tematică și m-am străduit apoi să asist la toate, chiar dacă distanța dintre clădirile în care se țineau acestea îmi impunea un ritm de deplasare nu întotdeauna normal. Și așa am reușit să mă aleg cu o salbă întreagă de „trufandale” biblioteconomice din care vă invit să gustați și Domniile Voastre, dacă nu cumva mi-ați luat-o înainte, cercându-le în alte locuri decât cel în care am fost eu.

În cadrul plenarei din ziua întâi, s-a pus pe tapet niște teme mult discutate astăzi. Prima dintre ele ar fi aceea legată de conceptul institutului de bibliotecă. Iese în prim-plan, dacă e să judecăm după conferințele doamnelor Claudia Lux și Evghenia Ghenieva, abordarea sistemică a acestuia, de pe pozițiile metodei structuraliste, drept care termenul de bibliotecă-hybrid se anunță a fi depășit, el putându-se referi doar la colecții și nicidecum la celelalte trei componente ale sistemului „bibliotecă”, precum și la bibliotecă în totalitatea ei. Cea de a doua dintre aceste vorbitoare, propunând pentru tranziția de la societatea informației la societatea cunoașterii genericul „De la Turnul Babel la limbajul lui Adam” (aluzie la individualizarea și personalizarea prefigurate în documentele programatice referitoare la societatea cunoașterii), crede că este depășit deja și termenul de „utilizator”. În orice caz, el împinge omul ca om, ca entitate interioară, intimă pe planul secund, scoțând în față aspectele exterioare, tehnice și consumatoriste, ceea ce vine în dezacord flagrant cu vectorul umanizării și al așa-zisei ecologii spirituale. E posibi-

(continuare în pag. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14)

lă, prin urmare, o reîntoarcere nietzscheană la conceptul de cititor.

Dna Claudia Lux, președintele ales al IFLA, a propus, în cadrul lecției ținută în auditoriul Tawria, o nouă viziune asupra globalizării și a rolului bibliotecilor în contextul acesteia. Legând apariția fenomenului globalizării de liberalizarea în 1850 a comerțului mondial, dumneaei a comunicat că IFLA își reorientează strategiile sale pornind de la realitățile economiei de piață globale. Noi, a subliniat dna Lux, reieșim din faptul că globalizarea e un sistem de schimbări (politice, de piață, tehnologice, de mediu, sociale, culturale) și încercăm să găsim răspuns la întrebarea: cum pot lua parte bibliotecile, care e locul și rolul lor în acest sistem de schimbări? Viața economică și socială a planetei noastre, a spus ea, se întemeiază pe triada: GATT (General Agreement on Tariffs and Trade - Convenția generală a tarifelor și comerțului), GATS (General Agreement on Trade in Services - Convenția generală relativă la piața serviciilor) și WTO (World Trade Organisation - Organizația Mondială a Comerțului). În toate trei componentele se efectuează o armonizare a restricțiilor legate de proprietatea intelectuală cu celelalte restricții. Ei bine, IFLA și-a stabilit locul său de acțiune în zona WTO și GATS. De ce? Pentru că misiunea principală a bibliotecilor este prestarea serviciilor, iar acestea nu pot să nu se afle sub impactul pieței generale a serviciilor. Sigur, această situație are o strategie compozită: pe de o parte, se urmărește folosirea avantajelor pe care le oferă pentru biblioteci globalizarea, pe de altă - situarea bibliotecilor, în calitatea lor de instituții sociale, în opoziție cu aspectele indezirabile ce le comportă acest fenomen. În plus, dna Lux a enunțat și ideea unui fel de implicare a bibliotecilor în actul politic, dar fără a se politiza.

Secțiunea 1 a abordat probleme legate de infrastructura și resursele informaționale naționale și internaționale. A fost lansată în acest cadru o nouă concepție, un nou model al colaborării internaționale în domeniul biblioteconomiei, axată pe cooperare, partajare, intelectualizare și în același timp pe interesele economice ale bibliotecilor (autorul ideii este Iacov Striberg, președintele Comitetului organizatoric al Conferinței). În paralel, a luat naștere conceptul și noțiunea de turism științific pentru biblioteconomiști. Janet Zmroczek de la Biblioteca Muzeului Britanic, Tanja Ostojik de la Biblioteca Națională a Serbiei și alți specialiști au vorbit despre strategiile UE în domeniul moștenirii numerice și răsfrângerea lor asupra activității bibliotecilor naționale din Europa. În cadrul acestei secțiuni

Salonul Internațional de Carte și Presă 2006, ediția a XV-a, duplex Chișinău - Iași

Chișinău

Iași

În acest an, Salonul de carte inițiat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova împreună cu Biblioteca Județeană „Gheorghe Asachi” din Iași a ajuns la cea de-a XV-a ediție. A fost, ca și la începuturi, un duplex Chișinău-Iași: între 27 august și 2 septembrie s-a desfășurat Salonul de la Chișinău, iar în perioada 9-11 octombrie - cel de la Iași. Înainte de aceste date, s-a ținut Salonul Internațional de Carte pentru Copii, organizat de BN pentru Copii „Ion Creangă”, instituție care s-a inclus în acest duplex de la cea de a VI-a ediție a lui și care a adăugat evenimentului o plusvaloare spectaculoasă. Cum a fost această a XV-a ediție? Și la Chișinău, și la Iași s-a resimțit o atmosferă jubiliară, în care amintirile despre cum a fost la început și cum a evoluat salonul s-au împletit cu gânduri despre ce înseamnă acest salon pentru cultura noastră astăzi și care ar putea fi calea de mai departe a lui. Adesea, despre salon se vorbea cu un fel de atitudine maternă. De exemplu, dna Elena Leonte, directorul Bibliotecii „Gh. Asachi”, în nr. 1 al publicației speciale „Breviar”, și-a început editorialul astfel: „A crescut frumos Salonul nostru timp de 15 ani...”.

Despre Salonul organizat de BNRM la Chișinău, majoritatea participanților

au subliniat că ediția din acest an a fost cel mai bine concepută, organizată, regizată... A fost un Salon intelectual, vizitat de adevărații iubitori ai cărții, iar programul său a cuprins acțiuni culturale și științifice de importanță națională.

Despre Salonul organizat la Iași se pot aduce aceleași cuvinte de bună apreciere. Au participat numeroase edituri din România, Republica Moldova, Serbia, Ucraina și din alte părți în care se tipărește și se difuzează carte românească. Echipa condusă de dna Elena Leonte și de Catinca Agache ne-a propus un program variat și interesant. Tradiționala deschidere festivă în Sala „Henri Coandă” a Palatului Culturii a inclus și câteva lansări-eveniment, element nou în conceptul Salonului ieșean. Trei din cărțile lansate în timpul deschiderii oficiale constituie evenimente în viața culturală în general și au devenit din oficiu pretendente la premiul Cartea anului. Acestea au fost: *Un secol de arte frumoase în Bucovina* (album de Valentin Ciucă), *Avangarda literară românească* de Marin Mincu și *Noul dicționar universal al limbii române* scos la Editura „Litera Internațional”. Ultima a și luat premiul Cartea anului.

Trebuie spus că despre dicționarul acesta s-a vorbit și la ședința juriului Salonului de la Chișinău, și el ar fi luat indiscutabil Marele Premiu Coresi dacă editura ar fi participat la Salon.

După inaugurare, în aceeași zi de 9 octombrie și în următoarele două zile, lansările de carte s-au ținut lanț, în două fluxuri paralele, unul în Galeriile de Artă și altul în Sala de arte și colecții speciale (încă un element organizatoric nou propus de ieșeni), iar numărul cărților excepționale incluse în program era atât de mare, încât unii regretau că nu se poate asista în două săli odată. Pe lângă prezentările

editurilor, au fost organizate și câte-va întruniri mai speciale. Una din ele ar fi Colocviul profesional „Biblioteca - spațiu comunitar al dialogului”, ținut pe 10 octombrie și moderat de Luana Troia, Teodor Ardelean și Lidia Kulikovski. Teodor Ardelean, directorul general al Bibliotecii Județene Baia Mare, ex-senator în Parlamentul României, a prezentat un impresionant proiect intitulat „Biblioteci românești în Europa” - un proiect care aduce o contribuție esențială la crearea imaginii României în străinătate, dar și la susținerea spirituală a românilor din diasporă. Specialiste de la Biblioteca „Gh. Asachi” au prezentat o serie de ediții importante scoase de această instituție în preajma Salonului: *Salonul Internațional de Carte Românească în viziunea participanților (1992-2006)*, *Anuarul bibliografic al Județului Iași, O istorie a culturii ieșene în date (1400-2000)* de Elena Leonte și Ionel Maftעי, un *Remember* asupra Salonului. Lidia Kulikovski și-a prezentat manualul său „Accesul persoanelor dezavantajate la potențialul bibliotecilor” (Editura Epigraf, 2006), carte pentru care juriul Salonului i-a decernat premiul „Petre Andrei”. La colocviu au fost prezentate *Calendarul Național 2006* editat de BNRM și bibliografia „*Scriitorii Moldovei în lectura copiilor și adolescenților*” alcătuită de dna Claudia Balaban. Amândouă aceste lucrări au fost distinse cu premiul „Byblos” acordat de juriul Salonului.

Ca și anul trecut, în incinta Teatrului pentru Copii și Tineret „Luceafărul” din Iași s-a desfășurat, pe 10 octombrie, Ziua Cărții pentru

Copii. Dna Claudia Balaban și echipa sa au reușit să pregătească pentru micii cititori din Iași o sărbătoare emoționantă, ducându-i la Salon pe scriitorii pentru copii de la noi: Iulian Filip, Vasile Romanciuc, Claudia Partole, Ion Hadârcă, Nicolae Dabija, Vasile

Tărățeanu, Leo Butnaru, Constantin Dragomir. Un element nou introdus de Biblioteca „Ion Creangă” au fost întâlnirile cu scriitorii pentru copii din Moldova organizate în Liceul Teoretic „Dimitrie Cantemir” și în Grupul Școlar „Virgil Madgearu”.

Preluând de la SIC de la Chișinău ideea Salonului Presei, organizat pentru prima dată la ediția din 2006, colegii ieșeni au organizat și ei lansarea unui șir de reviste, între care și revistele chișinăuene „Literatura și Arta” și „Limba Română”.

În seara de 9 octombrie în Casa de Cultură „Mihai Ursachi” din parcul Copou a avut loc o revelatoare întâlnire cu remarcabilul scriitor Marin Mincu, iar la 10 octombrie în Casa cu absidă a Asociației Scriitorilor din Iași s-a ținut masa rotundă „Salonul Internațional de Carte Românească - 15 ani de promovare a valorilor culturale românești. Proiect de dezvoltare”.

Gala Laureatilor a fost plină de prezențe chișinăuene. În calitate sa de membră a juriului, dna Claudia Balaban a știut cu ce fel de insistență și convingere să promoveze mai multe cărți de la noi. Pe lângă premiile menționate mai sus, au mai fost distinși Ion Hadârcă (premiul pentru poezie), Mihai Dolgan, Leo Butnaru.

În acest an data petrecerii Salonului a fost mai apropiată de ziua Sfintei Parascheva, așa încât orașul era inundat cu mănunchiuri de busuioc verde răspândind cunoscuta mireasmă la care incape a vibra sufletul, ca și la mireasma cărților proaspăt scoase de sub tipar.

Raisa Melnic

SIC 2006 Chișinău

Marele Premiu Coresi:

Editura „Polirom” pentru ediția Jorge Luis Borges *Poezii*

Premiul Editura anului:

Editura „Cartea Moldovei” pentru albumele *Maria Bieșu*; Eudochia Zavtur. *Grafică. Pictură*; Eleonora Romanescu. *Pictură*; Maria Saka Răcilă. *Tapiserie și pictură*; Emil Childescu. *Grafică. Pictură* Editura „Oxford”, pentru noutățile editoriale din ultimul an

Premiul Tipografia anului:

Combinatul Poligrafic din Chișinău

Premiul Cartea anului:

Gheorghe E. Cojocaru *Tratatul de Uniune Sovietică*, Editura „Civitas”

Iurie Colesnic *Basarabia necunoscută*, vol. VI, Editura „Museum”

Premiul Ilie Gravorul:

Editura „Arc” pentru albumul *Mihail Grecu*

Eudochia Zavtur pentru albumul *Grafică. Pictură*,

Editura „Cartea Moldovei”

Premiul Opera Omnia:

scriitorii Vladimir Beșleagă și Vasile Vasilache

Premiul D. Gusti:

pentru cartea *Cosăuți* de Alexei Zagaievschi și Vasile Zagaievschi

Editura „Pontos” pentru cartea *Aluatu* de Sava Calabadău

Premiul Thalia:

Editura „Cartea Moldovei” pentru cartea *Providența artistului*

Eugeniu Ureche

Editura „Prut Internațional” pentru revista *Teatracție*

Premiul Vector european:

Editura „Cartier” pentru promovarea ideii și mentalității europene

Premiul Moștenire Culturală:

Elena Leonte. Ionel Maftעי. *O istorie a culturii ieșene în date 1400-2000*, Editura „Pinceps Edit”

Premiul Clio:

Gheorghe Bobână. *Antioh Cantemir*, Editura „Civitas”

Dan Horia Mazilu. *Lege și fărâdelege în lumea românească veche*,

Editura „Polirom”

Premiul Interferențe culturale:

Editura „Pinceps Edit”

scriitorul Leo Butnaru pentru volumul *Avangarda rusă*, Editura „Pinceps Edit”, Iași, Editura „Epigraf” pentru cartea *100 de poeți ai lumii. Pe aripa poeziei...*, Scriitorul Ion Hadârcă pentru traducerea

poeziei lui M. Lermontov

Premiul a (alfa):

Călin Ciobotari *Planeta singurății*, Editura „Pinceps Edit”

Premiul Pro Didactica:

Editura „Ghianeaia” pentru colecția de dicționare

Editura „Vector” pentru colecția de dicționare

(continuare în pag. 4)

am prezentat și eu proiectul sistemului informațional integrat al bibliotecilor din Moldova - SIBIMOL. Sistemul nostru a fost apreciat de participanți ca fiind unul cu adevărat novator pe plan internațional, iar reprezentanții OCLC au ținut să nuanțeze că el ar putea fi „un frate mai mic” al sistemului lor. E cazul să subliniez aici și acum că la acest succes își au partea lor de contribuție experții oficiali ai proiectului nostru, Dan Matei și Liviu Dediu.

Secțiunea 2 „Sisteme bibliotecare automatizate corporative” a realizat, prin comunicările ținute în cadrul ei, o viziune de ansamblu asupra situației și tendințelor automatizării bibliotecilor. S-a făcut remarcată o preocupare specială pentru problemele terminologice ale automatizării, lucru fără de care nu este posibilă, așa cum au menționat vorbitorii, nu doar abordarea teoretică și metodologică a acestei problematice, ci și activitatea de implementare și mai ales aceea de școlarizare. Au fost prezentate variante substanțiale îmbunătățite ale sistemelor UNICODE, MARK-SQL, precum și o versiune nouă a programului LibNavigator. Sistemul IRBIS, care este implementat, cu susținerea Fundației SOROS, într-un șir de republici ex-sovietice, a fost demonstrat într-o versiune performantă.

Secțiunea 3 „Bibliotecă electronică” s-a bucurat de cea mai mare audiență, întrunind un auditoriu pe cât de numeros, pe atât de participativ. Curentul de opinie ce s-a format este că tema conceptualizării bibliotecii electronice este una aproape consumată. După limpezirea aspectelor terminologice (s-a renunțat deja la expresiile gen „bibliotecă fără pereți” ș.a., înrădăcinându-se expresia bibliotecă electronică - BE) și conceptuale (a intrat în uz general schema cu cele trei componente - resurse electronice, tehnologii de acces la aceste resurse și serviciile electronice prestate în baza resurselor, precum și modelul funcțional al BE construit pe două componente de bază: resurse locale și resurse la distanță), se discută acum mai mult aspectele conținutale și cele legate de ideologia structurării accesului. O nouă teorie a accesului liber stă să se nască. S-a discutat și pe marginea unei sintagme noi - Noua Realitate Biblioteconomică (realitate generată, bineînțeles, mai ales de proiectele bibliotecilor numerice mondială și europeană). Tehnologiile și strategiile numerizării fac cap de afiș în toată lumea. O idee nouă discutată constructiv a fost aceea a nevoii elaborării unor indexuri naționale ale citării, ca resurse informaționale și instrumente analitice deopotrivă, eficiența informațională, utilitatea și alte aspecte ale publicațiilor scoase într-un teritoriu național fiind reflectate în ele în mod pluriaspectual și cu multă exactitate.

Premiul Ministerului Culturii și Turismului:

Editura „Labirint” pentru cartea *Potențialul turistic al Republicii Moldova*

Premiul pentru eseu:

Editura „Augusta” pentru volumul *Generația resurecției poetice* de Ion Pachiea Tatomirescu

Premiul Uniunii Scriitorilor:

Ion Ciocanu. *Efortul salvator*, Editura „Phoenix”

V. Babanski. *Când a venit cel pe care îl așteptam*, Editura „Princeps”

I. Mânăscuță pentru cartea *Înnodarea lui ceva cu altceva*, Editura „Princeps”

A. Vartic pentru cartea *Întrebarea cu privire la paleoinformatică*, Editura BNRM

Premiul pentru colecție:

Editura „Știința” pentru colecțiile „Lumea animală și vegetală a Moldovei” și „Istoria verbală”

Premiul Atlas:

Editura „Iulian” pentru colecția de hărți și atlase

Premiul Bibliotecii Naționale a RM:

Todur Zanet, *Dramaturgia*

Petru Soltan. *Între Scylla și Carybda*, Editura „Știința”

Vladimir Beșleagă. *Dialoguri literare*, Imprimeria BNRM

Revista *Biblioteca* din București

Mențiuni:

Ion Beldeanu, *Indiferența textului*, Editura „Augusta”

Anica Facina. *Roua inserării*, Editura „Cronica”

Cătălin Bordeianu. *Introducere în sociologia clasică*, Editura Economică, București

Emilian Marcu. *Suburbii municipale*, Editura „Augusta”

Dumitru Păsat. *Aforisme despre carte*, Editura „Pontos”

Fundația „Ideea Europeană” pentru cartea *Secolul Bacovia*

Editura „Vinea” pentru promovarea poezilor din Republica Moldova

Fondul Filantropic Internațional „Mihail Bulgakov” pentru expoziția „Mihail Bulgakov: Kiev-Moscova-Eternitate”

Editura „AGEPI” pentru cartea *Indicații metodice privind evaluarea și contabilitatea activelor nemateriale*

Editura „Iulian” și dlui Valeriu Ciobanu pentru cartea *Cobălea - izvoare de lumină*

Valeriu Matei pentru cartea *Somn de lup*, Editura „Semne”, București

Iurie Badicu, pentru cartea *Avânt din labirint*, Editura „Pontos”

Biroul Național de Statistică pentru *Anuarul Statistic, 2005*

Ambasada SUA în Moldova pentru prezentarea colecției de carte americană

Ambasada Ucrainei în Moldova pentru prezentarea colecției de carte din Ucraina

Ambasada Turciei în Moldova pentru prezentarea colecției de carte din Turcia

Ambasada Germaniei în Moldova pentru prezentarea colecției de carte germană

Mențiuni participanților la Salonul presei:

Ana Sözü

Business info

Businessul Moldovei

Destin românesc

Flux

Gazeta bibliotecarului

Jurnal de Chișinău

Legea și viața

Magazin bibliologic

Micul Prinț

Revista „Moldova”

Revista „Phoenix”

Revista „Punkt”

Revista „Viticultura și vinificația în Moldova”

Salon expres

Ziarul de gardă

Независимая Молдова

Literatura și arta

Mențiuni pentru contribuții deosebite în organizarea SIC 2006:

Zămbrean Maia

Petru Rusu

SIC 2006 Iași

Premiul „Cartea anului” 2006

„Noul dicționar universal al limbii române”. Chișinău – București, Litera Internațional, 2006

Premiul „Academica”

Mihail Dolgan. „Polemici literare sau Pledoarii întru apărarea poeziei autentice”. Chișinău, Centrul Editorial-Poligrafic al Universității de Stat din Moldova, 2005

Premiul „Petre Andrei”

Lidia Kulikovski. „Accesul persoanelor dezavantajate la potențialul bibliotecilor”. Chișinău, Epigraf, 2006

Premiul „Byblos”

„Calendar Național 2006”, realizat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova „Scriitorii Moldovei în lectura copiilor și adolescenților”, coordonator Claudia Balaban. Chișinău, Prut Internațional

Premiul „Cea mai frumoasă carte pentru copii”

Editura „Prut Internațional”, Chișinău

Premiul „Gh. Asachi”

„100 de scriitori notorii ai lumii”. Chișinău, Epigraf, 2006

Premiul „Revista anului”

„Limba română”, Chișinău

Premiul „Mihai Ursachi” pentru poezie

Ion Hadârcă. „Arta obsesiei”. Iași, Fundația Culturală „Poezia”, 2006

Premiul „Mihail Sadoveanu” pentru proză

Vladimir Beșleagă. „Hoții din apartamente”. Chișinău, Prut Internațional, 2006

Premiul „Cartea de artă”

Colecția „Maestri basarabeni din secolul XX”. Chișinău, Arc

Premiul pentru traducere

„Avangarda rusă”, vol. 1, poezia, antologie, versiune rusească și note de Leo Butnaru. Iași, Princeps Edit, 2006

Premii speciale

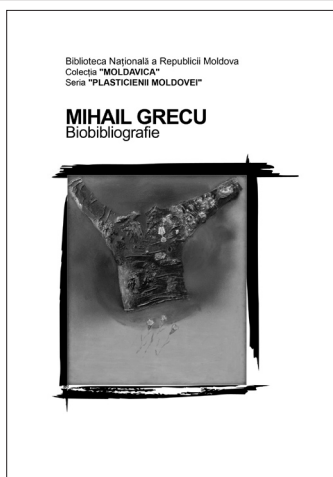
Colecția de albume: *Eleonora Romanescu. Emil Childescu. Eudochia Zavtur*. Chișinău, Cartea Moldovei, 2006.

La 30 august 2006, în cadrul suitei de manifestări de la Salonul Internațional de Carte și Presă, a fost organizat un atelier de creație, unde a fost lansată cartea „Mihail Grecu. Biobibliografie”, elaborată de Serviciul „Colecție de artă și hărți”. Biobibliografia a apărut în cadrul proiectului editorial „Moldavica”, seria „Plasticienii Moldovei”. În cadrul acestei serii au apărut deja două biobibliografii: cea a lui Igor Vieru și a lui Gheorghe Vrabie. Scopul lor este de a valorifica patrimoniul național de artă plastică.

Biobibliografia a fost realizată în baza colecțiilor și cataloagelor Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, ale Camerei Naționale a Cărții, a fondurilor Muzeului Național de Artă al Republicii Moldova, Muzeului Național de Istorie a Moldovei, Muzeului Literaturii Române „M. Kogălniceanu”, a fondului Uniunii Artiștilor Plastici (UAP) și a arhivei personale a plasticianului Mihail Grecu.

Biobibliografia a apărut într-o formă grafică excelentă, cu un bogat material ilustrativ: reproduceri color, fotografii din viața și activitatea maestrului Mihail Grecu, Artist Emerit al RSSM (1972); Laureat al Premiului de Stat al RSSM (1978); Artist al Poporului al RSSM (1986); Laureat al Premiului de Stat al URSS în domeniul artei (1990); Premiul Mare al Ministerului Culturii din România („Saloanele Moldovei”, 1991); Ordinul Republicii Moldova (1992); Membru de onoare al Academiei de Științe a Republicii Moldova (1992); Premiul de excelență, UAP, Republica Moldova (1997). În cadrul expozițiilor „Saloanele Moldovei”, România – Republica Moldova (Bacău – Chișinău) din anul 1999, s-a inaugurat Premiul „Mihail Grecu”.

Coperta biobibliografiei a fost realizată de

graficianul de carte Dragoș Popa Miu, apreciată de fiica maestrului Mihail Grecu, Tamara Grecu-Peicev, artist plastic, critic de artă, și de elevul dumnealui, artistul plastic Dumitru Peicev.

Pe prima pagină a copertei este reprodusă lucrarea plasticianului „In memoriam” (1974), iar pe pagina a patra a copertei – imaginea lui Mihail Grecu în atelierul său (1986), cu aprecierile criticului de artă din România, Constantin Prut.

Biobibliografia este dedicată plasticianului Mihail Grecu, eminent pictor basarabean din perioada sovietică, personalitate notorie, care a jucat un rol important în dezvoltarea culturii naționale moldovenești, păstrând bazele artei plastice autentice și europene în cadrul picturii naționale și care a dat impulsul benefic pentru inovații generațiilor posterioare de pictori.

„...Artist plastic, ale cărui tablouri au fost expuse în cele mai mari săli de expoziție de peste hotarele acestui plai, lucrările lui fiind incluse în cele mai prestigioase enciclopedii din lume. Cu harul de la Dumnezeu, pictorul Mihail Grecu a muncit o viață lungă în închisoarea sa de creație, numită atelier. Bărbat al replicii, neconformist, urât de bastarzii ideologiei sovietice, maestrul a pictat universul nostru rural, frumusețea veridică și nu tablouri la comandă.

Fiind un profund gânditor, cunoscător al muzicii și literaturii, iubitor de neam, de istorie, adevărat român creștin, în anii regimului comunist a corespuns cu marele filozof al contemporaneității, românul Constantin Noica”.

Despre creația maestrului Mihail Grecu s-a vorbit la lansarea biobibliografiei. Manifestarea a fost moderată de scriitorul Serafim Saka. Oaspete de onoare a fost renumitul critic de artă din România, Constantin Prut, autor al multor publicații și dicționare de artă,

unul dintre ele fiind „Dicționar de artă modernă și contemporană” (București, 2002). Distinsul oaspete ne-a vorbit despre personalitatea lui Mihail Grecu în contextul artei contemporane și ne-a lăsat un autograf pe unul din dicționarele sale, cu următoarea inscripție: „Într-o zi de evocare a Maestrului Grecu, o voce de răsunet în arta contemporană europeană. 30.VIII.2006. Constantin Prut”.

La discuție au mai participat scriitorii Vlad Zbârciog, Vladimir Beșleagă, Mihail Poiată, Tamara Grecu-Peicev, artist plastic, critic de artă, artiștii plastici Dumitru Peicev, Gheorghe Vrabie, criticul de artă Constantin Ciobanu, președintele UAP Anatol Rurac, prieteni ai familiei Grecu-Peicev. În cadrul acestei manifestări a avut loc și lansarea albumului „Mihail Grecu”, apărut recent la Editura „Arc” în seria „Maeștri basarabeni din secolul XX”. La această lansare a participat și a vorbit autoarea albumului Ludmila Toma, care a cercetat în profunzime creația lui Mihail Grecu pe parcursul mai multor ani.

Aceste două lansări au avut loc pe fundalul unei expoziții din colecția particulară a plasticianului, care a trezit interesul multor vizitatori, interesați și pasionați de creația lui Mihail Grecu. Au fost expuse 15 lucrări, inclusiv și unele din seria „Casele copiilor mele”:

1. Casa lui Nic. Nic. 1971
2. Satul Tașlăc. 1968
3. Casa lui Mănăstărlui. 1968
4. Vechiul Chișinău. 1971
5. Licheruca Guz. s. Voloca. 1964
6. Buchet de trandafiri albi. 1969
7. Mila Rikman (Bibliotecară). 1965-1966
8. Bătrânul în pieptar (Troianul Nou)
9. Margine de sat. s. Frumușica. 1972
10. Peisaj cu copaci. 1970
11. În luncă. 1966
12. Gheizer. 1977
13. O cadână codată. 1966
14. Pere. 1967
15. Peisaj cu gard. 1975.

În cadrul expoziției tematice „Arta plastică a Moldovei în anii de independență” au fost expuse cele mai valoroase ediții, precum seria „Maeștri basarabeni din secolul XX”, istoricul revistei „Atelier”, care a ieșit în anul 1997 cu denumirea „Ars Longa”, revista „Arta”, publicația Academiei de Științe a Moldovei, Institutul de Istorie și Teoria Artei cu seriile „Teatru, muzică, cinematografie” și „Artă plastică. Arhitectură”.

Svetlana Miron

A captat atenția ascultătorilor și dl Kirill Fesenko, reprezentantul companiei americane „East View Information Services” (Minneapolis), care a făcut o trecere în revistă a tendințelor mondiale de dezvoltare a resurselor electronice.

În cadrul secțiunii 4 „Bibliotecile și muzeele în spațiul comun al informației și culturii” s-a pus accentul pe câteva concepte novatoare: imaginea informațională a instituțiilor de cultură ca factor cultivator de mentalitate postmodernă și proiectele interinstituționale în domeniul culturii. Nu puține au fost vocile care sugerau oportunitatea fuzionării, la nivel de administrare publică centrală și locală, a componentelor cultural și informațional. Tema serviciilor tarifare prestate de biblioteci și muzee, discutată într-o ședință specială, s-a soldat cu acceptarea unui model tarifar adaptat la condițiile economiei de piață.

Secția 5 „Biblioteconomie” (una teoretică, academică prin excelență) a continuat discuțiile teoretice asupra conceptului de bibliotecă începute în ședința plenară de deschidere, metoda structuralistă, sistemică fiind îmbrățișată de majoritatea experților, chit că moderator a fost dl Iu. Stolearov, unul din fondatorii teoriei sistemice a bibliotecilor. S-au lansat câteva idei noi, două dintre ele producând o rezonanță amplă: contradicția tot mai pronunțată dintre globalizarea biblioteconomică și datul intim al lecturii și aceea a integrării documentalității, arhivisticii, biblioteconomiei, arheografiei și bibliografiei într-o disciplină nouă. În sfârșit, a fost salutată prezentarea unei concepții științifice asupra biblioterapiei, disciplină nouă în domeniul nostru de activitate, anunțată încă la sesiunea generală IFLA de la Copenhaga, dar conturată plenar abia acum.

Discuțiile din cadrul secției 6 „Cadrele bibliotecare: profesia și instruirea”, moderată, între altele, și de dl John Richardson, decanul Facultății de Științe Informaționale a Universității din California, s-au axat, pe de o parte, pe noile normative ale culturii și adaptarea la acestea a conținutului procesului de formare a viitorilor bibliotecari, pe de alta - pe adaptarea (chiar revizuirea) sistemului de pregătire și instruire continuă a cadrelor bibliotecare în conformitate cu cerințele societății cunoașterii. S-a acordat multă atenție teoriei și practicii modelării instruirii biblioteconomice, strategiei și tacticii impuse de noua realitate biblioteconomică. Au fost prezentate câteva comunicări (în special din țările nord-europene) despre utilizarea factorilor motivaționali în management, încercându-se formularea unei teorii noi privind relația dintre interesele personale și colective, în baza datelor noi ale filozofiei, sociopsihologiei și bibliopsi-

Impresii de la Salonul Internațional de Carte și Presă

La Salonul Internațional de Carte și Presă 2006, pentru prima dată au fost prezente editurile și redacțiile din Moldova cu producția lor editorială de reviste și ziare.

Tot pentru prima oară a participat la SIC și Presă cu multitudinea de titluri de reviste și ziare Serviciul „Publicații seriale” al Bibliotecii Naționale.

Expoziția de reviste a cuprins mai multe standuri în sala de lectură nr. 2 a bibliotecii. Pe tot parcursul SIC, la standurile unde erau expuse revistele, era mereu aglomerat. Vizitatorii au fost atrași de coloritul și multiplele titluri de reviste pentru copii și adulți.

Mă tenta mereu să mă apropii de standuri, să văd ce îi preocupă pe vizitatori. Cum eram mereu în lipsă de timp, tot amânăm pentru altă dată.

În ultima zi a Salonului, mi-am rezervat puțin timp pentru expoziția de reviste.

Am surprins-o pe dna Eudochia Lupan, bibliotecar de gradul doi în Serviciul „Publicații seriale”, dându-le explicații vizitatorilor. I-am spus doamnei că mă interesez de expoziția de reviste și aș dori să dialogăm. Mi-a dat un răspuns afirmativ, cu mare plăcere. În continuare urmează dialogul:

- Stimată dnă Eudochia Lupan, pe tot parcursul Salonului, am remarcat că ați fost mereu înconjurată de vizitatori. Ce i-au făcut pe ei să zăbovească mai mult la standurile d-voastră?

- Pentru prima dată în istoria Salonului, ce a ajuns la a 15-a ediție, participăm cu o vastă expoziție de reviste. Am expus circa 300 de titluri din diverse domenii – peste 60 de titluri noi apărute în 2005-2006.

- Dnă Eudochia Lupan, am observat că vizitatorii vă întrebau ceva anume, d-voastră le explicați ceva. Spuneți-ne ce le explicați vizitatorilor?

- Pe vizitatori îi interesează ce apariții noi avem, prezentarea lor exterioară neobișnuită, cine sunt editorii. Expoziția de reviste a fost vizitată de mulți oaspeți dragi nouă: scriitori, parlamentari, oameni de știință, artiști, pictori, muzicieni, studenți și alții. Au zăbovit mai mult timp la standurile noastre: Ion Hadârcă, Leo Butnaru, Vladimir Beșleagă, Andrei Vartic, Vasile Vasilache, Sergiu și Vitalia Pavlicenco, Dumitru Braghiș, Petru Soltan, Gheorghe Cojocaru, Gheorghe Bobână, Mihai Ciobanu, Vitalie Rusu, Constantin Rusnac, Pavel Balmuș și alții.

- Dnă Lupan, cu siguranță ați observat care reviste au fost mai mult solicitate de vizitatori, care sunt ele.

- De un interes deosebit s-au bucurat revistele:

Revista de științe socio-umane – Cugetul, Destin românesc, Revista de istorie a Moldovei, Revista de etnografie, Viața Basarabiei, Limba română, Phoenix- revistă de literatură și artă, Neorama, Punkt, Vip magazin, Capitala Magazin, Buletinul AȘ a RM-Științele medicale, Ecosfera, Contabilitate și audit, Economica, Univers pedagogic, Didactica, Avocatul poporului, Agro

Business, Agricultura Moldovei; revistele pentru copii: Noi, Micul Prinț, Clipa siderală, Trei iezi.

- Dnă Lupan, ce ați dori d-voastră să le spuneți cititorilor.

- Salut noile apariții și îndemn mult stimații cititori să le citească întru prosperarea noastră.

- Vă mulțumesc mult, dnă Eudochia Lupan, pentru timpul acordat. Vă doresc succese în munca d-voastră nobilă.

Interlocutor Maria Brînzan

Cultura electronică

În ziua de 29 septembrie, anul în curs, și-a ținut lucrările o masă rotundă cu genericul „Cultura electronică” – cluster prioritar al Sistemului Național de prestare a serviciilor informaționale”, organizată de Ministerul Culturii și Turismului în comun cu Ministerul Dezvoltării Informaționale al Republicii Moldova, la care au luat parte reprezentanți ai ministerelor, instituțiilor de cultură, organizațiilor internaționale, ce au manifestat interes față de subiectele abordate. Discuțiile s-au axat pe mai multe momente-cheie, extrem de importante la etapa creării sistemului informațional automatizat (SIA) „Cultura electronică”:

1. abordarea teoretico-practică a „tehnologiei” societății informaționale „Cultura electronică”;

2. definirea bazelor conceptuale de constituire a SIA „Cultura electronică” în Republica Moldova;

3. determinarea rolului și locului SIA „Cultura electronică” în calitate de cluster prioritar al Sistemului național de prestare a serviciilor informaționale al Republicii Moldova;

4. formularea direcțiilor de bază, a etapelor și consecutivității procesului de constituire a SIA „Cultura electronică”.

Aș menționa nivelul înalt de prezentare, actualitatea și importanța practică a rapoartelor care au fost propuse participanților la masa rotundă.

Valeriu Țurcanu, viceministrul culturii și turismului, a comunicat că Republica Moldova, în comparație cu țările membre ale Uniunii Europene și unele țări ale CSI, rămâne în urmă la capitolul constituirii „Culturii electronice”. În acest sens s-a decis crearea Sistemului informațional automatizat

„Cultura electronică”. Acesta va avea menirea să stimuleze producerea și consumul valorilor culturale, turismului, show-businessului, activității editoriale, artei cinematografice, marketingului producției multimedia și a altor sectoare din domeniul culturii rentabile din punct de vedere economic.

Implementarea acestui sistem ne va permite să ne protejăm cultura națională și să promovăm operele de artă națională la nivel internațional. La fel, sistemul va oferi mari posibilități în protecția dreptului de autor pentru persoanele care activează în domeniul culturii. Elaborarea sistemului informațional automatizat „Cultura electronică” se va realiza în corespundere cu *Strategia națională de edificare a societății informaționale „Moldova electronică”*, aprobată de Guvern prin hotărârea din 9 martie 2005.

Domnul Vladimir Fotenco, director al Centrului de Studii Aplicative de Sistem ale Dezvoltării Societății Informaționale, Î. S. „Registru”, din cadrul Ministerului Dezvoltării Informaționale, a prezentat un raport cu privire la edificarea societății informaționale ca proces obiectiv al evoluției societății postindustriale. Participanților li s-a propus de asemenea un model al societății informaționale.

Domnul Eugen Martin, șef adjunct al Secției „Descrierea business proiectelor” a MDI, în comunicarea „Tehnologia societății informaționale „Cultura electronică” – component de acumulare, păstrare și difuzare a cunoștințelor civilizației umane” a relatat că pentru crearea Sistemului informațional automatizat „Cultura electronică” va fi necesară elaborarea unui program strategic, verificarea nor-

melor juridice de reglementare a domeniului, iar apoi elaborarea devizului de cheltuieli și a listei produselor ce vor fi oferite cetățenilor. S-a menționat că „Sistemul creat va constitui o bază de date creată de către instituțiile din domeniul culturii și crearea copiilor operelor de artă în varianta electronică prin intermediul tehnologiilor informaționale. Baza de date care va fi creată va dispune de un sistem automatizat de administrare și căutare din patrimoniul cultural național”.

O prezentare generală a Sistemului Național de prestare a serviciilor informaționale în calitate de component de bază al „Guvernului electronic” al Republicii Moldova a fost făcută de doamna Vera Ivanova, Î. S. „Registru”, MDI.

DI C. Bogatov, director al Centrului de Elaborare și Implementare a Sistemelor Informaționale, Î. S. „Registru”, MDI, s-a axat pe crearea spațiului informațional unic.

A fost menționat, de asemenea, de către Oleg Rotaru, șef adjunct al aparatului Guvernului Republicii Moldova, și faptul că acestei sfere îi sunt încă specifice activitățile haotice și o inconsecvență a deciziilor luate, la fel ca și lipsa unei politici de stat privind dezvoltarea „culturii electronice” și guvernarea proceselor de creare, promovare și consumare a valorilor culturale în formă electronică.

Participanții la întrunire au căzut unanim de acord că depășirea obstacolelor date va fi posibilă prin crearea și punerea în funcțiune a Sistemului informațional automatizat unic „e-cultura”. Ei au remarcat că societatea informațională înaintază alte cerințe față de constituirea resurselor informaționale și de comunicații ale mediului cultural, considerând moștenirea culturală drept una din componentele cruciale ale dezvoltării umane.

În prezent, o condiție de bază a funcționării societății informaționale și a statului democratic este punerea neîngrădită la dispoziția fiecărui om și asigurarea dreptului constituțional al cetățeanului de a accesa egal și liber informația care este stocată în biblioteci, muzee, arhive și alte unități culturale. Responsabilitatea, rolul și locul e-culturii în procesul de edificare a societății informaționale este major.

Un rol deosebit în edificarea societății informaționale le revine bibliotecilor, care s-au stabilit istoricește drept principalele deținătoare de informații. A fost prezentat un raport cu tema „Bibliotecile din Moldova prin prisma societății

hologiei postmoderne (corelația internalist - externalistă). Au fost prezentate câteva profesii (de fapt, specializări) biblioteconomice noi (info-broker, analist informațional (specialist în domeniul utilizării metodelor statistice de dirijare a bibliotecilor), manager de resurse informaționale). Utilizarea tehnologiilor informaționale în procesul de instruire a fost analizată sub toate aspectele posibile, iar instruirea electronică a devenit un fel de temă-bestseller, grație mai ales unor sisteme corporative de instruire la distanță constituite de biblioteci din Rusia, Franța, Germania și SUA.

Secțiunea 7 a luat în dezbatere aspectele asigurării lingvistice a sistemelor informaționale bibliotecare. Lucrul cel mai nou și mai suscitator relatat aici e că este elaborată și se implementează o disciplină nouă de studiu intitulată „Asigurarea lingvistică a tehnologiilor informaționale bibliotecare”. Bibliotecarul viitorului va ști astfel să programeze baze de cunoștințe, să elaboreze ontologii și alte lucruri inerente bibliotecilor electronice. A fost prezentată apoi activitatea Fundației UNIMARC & Friends. Statut de noutate absolută a avut prezentarea formatului RUSMARC. În ceea ce privește teoria și practica catalogării și indexării, discuțiile s-au axat pe două concepte recente: prelucrarea semantică a documentelor și crearea imaginii documentului în scopul eficientizării procesului de căutare.

În cadrul secțiunii a opta s-a discutat despre rolul bibliotecilor în asanarea problemelor ecologice, ajungându-se, în final, la adoptarea unor recomandări speciale, cu titlu de model strategic relativ la rolul informației în prevenirea și lichidarea consecințelor catastrofelor ecologice. S-a subliniat că în societatea cunoașterii nevoia de cultură ecologică va fi pusă, ca importanță, pe același cântar cu diseminarea informației.

Participanții la secțiunea a noua („Piața informațională și formarea colecțiilor de bibliotecă”) au reușit să scoată la iveală un întreg tablou al stării de lucruri în acest sector. Idei: punerea pe picior larg a activității editoriale a bibliotecilor în vederea asigurării beneficiarilor cu copii ale lucrărilor de mare audiență care lipsesc din colecția bibliotecii, dar și a acumulării unor mijloace extrabugetare destinate reînnoirii fondurilor. Profesorul universitar V. Neșitoi din Minsk a raportat că a descoperit și a formulat, în baza cercetării matematice a dinamicii colecțiilor bibliotecilor din Belarus, legea universală a dispersării și îmbătrânirii (învechirii) informației. Una din concluziile finale ale secțiunii: în ceea ce privește discuțiile despre dispariția cărții, ele nu au un suport concludent. Realitatea este că, în ceea ce privește suporturile

informaționale: realizări și perspective” (L. Gologan, Biblioteca Națională a RM, Consiliul Biblioteconomic Național) privind starea actuală de derulare a domeniului „e-bibliotecii”, punându-se accentul pe performanțele, problemele, realizările și posibilitățile acestor instituții de cultură la capitolul dat. Este cazul să menționăm că bibliotecile sunt, probabil, unicele instituții din domeniul culturii, care și-au definitivat rolul lor în edificarea societății informaționale, elaborând și adoptând încă în luna aprilie a anului 2004, la ședința Consiliului Biblioteconomic Național, un Program Național de consolidare a rolului bibliotecii în edificarea și funcționarea societății informaționale în Republica Moldova, care nu a fost susținut de Guvernul Republicii Moldova. Deși bibliotecile sunt destul de conservative după natura lor, la capitolul utilizării tehnologiilor informaționale acestea s-au aflat în frunte.

Semnificativ este de asemenea și faptul că bibliotecile, în viitorul cel mai apropiat, vor avea Legea Republicii Moldova cu privire la biblioteci în noua variantă, elaborată de către Consiliul Biblioteconomic Național în anul curent. Legea stabilește bazele juridice, economice și sociale în domeniul activității bibliotecilor, reglementează raporturile juridice care țin de subiectul activității bibliotecare în era societății informaționale și a societății cunoașterii. Printre noțiunile principale sunt și cele de *bibliotecă numerică*, *bibliotecă virtuală*, *Biblioteca Națională Virtuală*, *Biblioteca Virtuală a Moldovei*, *colecție numerică*, *lucrare numerică*, *societate informațională și societate a cunoașterii*. Documentul a fost recent aprobat la ședința Colegiului Ministerului Culturii și Turismului al Republicii Moldova și este remis guvernului.

În urma activității mesei rotunde au fost elaborate un șir de recomandări, care sperăm să stimuleze procesul de constituire a societății informaționale „Cultura electronică”. În special se preconizează ca în viitorul cel mai apropiat să fie elaborată concepția de dezvoltare a „Culturii electronice”, de asemenea va fi examinată posibilitatea de a crea Î. S. „Centrul în Problemele Informației Domeniului Culturii” și încă multe lucruri importante.

Noi, bibliotecarii, suntem în așteptarea finanțării bugetare și extrabugetare, inclusiv și a investițiilor/granturilor organizațiilor internaționale pentru realizarea proiectelor ce țin de subdomeniul e-bibliotecii.

Larisa Gologan

Biblioteconomie ca la Timișoara

Conferința ordinară a Asociației Bibliotecarilor din Învățământ din România (ABIR) care s-a ținut la sfârșitul lunii septembrie în orașul Timișoara, găzduită fiind de Biblioteca și de Secția Biblioteconomie și Științele Informării ale Universității de Vest, a fost marcată de celebrarea distinsului profesor universitar și director de bibliotecă Vasile D. Țăra. Din remarcabilele acțiuni legate de acest eveniment, aleg publicarea în editura universitară a volumului de studii biblioteconomice „Emergența modelelor: Studia bibliothecalia în onoare Vasile D. Țăra” (Timișoara, EUV, 2006), ediție coordonată de Maria Micle și Tamara Petrov. Din Argumentul inaugural aflăm că „ideea acestei cărți își are originea într-o tradiție recentă, încetățenită mai ales în mediile academice, ca atunci când o personalitate dintr-un anumit domeniu de activitate atinge o vârstă simbolică, să fie omagiată de colegii săi prin elaborarea unui volum colectiv, care să cuprindă studii de specialitate de ultima oră” (p.9). Vasile Țăra e o personalitate marcantă, cunoscută și la noi, grație mai ales prețurii și relațiilor pe care le întreține cu dumealui Mihai Cimpoi. Culegerea de studii biblioteconomice care îi este consacrată profesorului denotă atât atitudinea pioasă a colegilor, cât și o accentuată conștiință a propriei valori a acestora din urmă, sugerată în titlul cărții (cuvântul „modelelor” ține de autodefinirea etalată ce și-o fac) și manifestată deschis în articolele lor. Așadar, cartea are un compartiment consacrat omagiatului (Tabula Gratulatoria, un elogiu scris de Mircea Regneală, un „medalion-intarsie” de Maria Nițu care definește biografia lui Vasile Țăra ca fiind „o biografie incandescentă”, o bibliografie a lucrărilor principale ale profesorului, iar la sfârșitul volumului - un caiet cu fotografii intitulat „File de amintiri”, din care nu lipsesc și chipuri de bibliotecari din Republica Moldova

care s-au aflat într-o societate cu profesorul pe parcursul anilor.

Studiile colegilor sunt grupate în trei secțiuni: „Profesia de bibliotecar - quo vadis?”, „Pragmatică biblioteconomică” și „Ipostaze istorice ale cărții și ale bibliotecii”. Ceea ce sare imediat în ochi este terminologia științifică căutată, conceptualizarea dusă până la ultimele consecințe și ambiția de a propune o nouă viziune asupra biblioteconomiei naționale și o „revoluționare” a pragmaticii biblioteconomice românești.

În primul compartiment cu comunicări, inaugurat printr-un rafinat studiu semnat de Ion Stoica („Sensul schimbării”), mi-a atras atenția articolul Tamarei Petrov „Bibliotecarul de referință. Dilemele unei profesii în devenire”. Autoarea remarcă, de exemplu, că biblioteconomiștii români spun și scriu ba „serviciu de referință”, ba „serviciu de referință”, ba „bibliotecar de referință”, ba „bibliotecar de referință” ș.a.m.d. Variantele terminate în „ă” ea le consideră incorecte, nefiind de acord și cu sensurile ce le dăm sintagmei „document de referință”. Dna Petrov consideră că aceste incorectitudini reflectă starea precară a biblioteconomiștilor români și faptul că ei au căzut într-un neaș bovarism profesional. Ea îi îndeamnă pe bibliotecarii din România să „ardă etapele” și să nu rămână „imuni” la înnoirile ce survin în planul pragmaticii biblioteconomice mondiale, prin „aculturație” transatlantică... Dna Petrov este originară din Republica Moldova, e stabilită la Timișoara nu chiar de mulți ani, a susținut teza de doctor în filologie pe tema vieții și operei lui Constantin Stere, iar acum s-a pus pe biblioteconomie. Vor ridica oare bibliotecarii români mânușa aruncată de basarabeancă?

Volumul „Emergența modelelor” nu e doar un omagiu, ci și o provocare .

Alexe Rău

Ziua Bibliotecarului la BNRM

Toamna aurie ne-a mai adus două sărbători frumoase, Ziua Profesorului și Ziua Bibliotecarului. Multe felicitări și urări de bine am auzit în zilele acestea.

Sărbătoarea s-a început cu deschiderea conferinței bibliotecarilor din Republica Moldova. În special vreau să menționez că Ziua Bibliotecarului a fost bine organizată la Biblioteca Națională, unde și-au unit forțele, fantezia și creativitatea Clubul Tinerilor Bibliotecari, Filiala BN a ABRM în frunte cu dna Maria Brînzan, Comitetul sindical. Receptive au fost și alte bibliotecare gospodine care au pregătit masa de sărbătoare.

Cuvântul de deschidere i s-a oferit directorului general al Bibliotecii Naționale dlui Alexe Rău care ne-a dorit multă sănătate și succese mari în munca nobilă de bibliotecar. Președintele Filialei BN a ABRM, dna Maria Brînzan a venit și ea cu un mesaj de salut și a făcut bilanțul lucrărilor conferinței ABRM, nominalizând premianții acesteia.

Clubul Tinerilor Bibliotecari a prezentat un medalion literar-muzical, în cadrul căruia au fost incluse poezii, cântece închinare toamnei, femeii, profesiei noastre. S-au evidențiat studentele Cibotari Victoria, Lupușor Diana care au prezentat o miniscenetă cu titlul „A fi sau a nu fi bibliotecar”. Publicul a fost surprins de talentul și calitățile artistice ale participantelor. Ulterior colectivul Bibliotecii Naționale a fost invitat la o masă festivă.

S-a încheiat Ziua de 5 octombrie 2006 cu ridicarea unei prime oferite de administrația BNRM.

Această zi a lăsat multe impresii frumoase în sufletele bibliotecarelor noastre, mobilizându-le să activeze și în continuare la fel de rodnic. Sper că asemenea sărbători vor deveni o tradiție la BNRM.

Elena Zosim, bibliotecar

„O profesie pentru profesii”

La 3 octombrie, Departamentul Informațional Biblioteconomic ULIM împreună cu Biblioteca Colegiului de Construcții au organizat atelierul „O profesie pentru profesii”, secțiune desfășurată în cadrul Conferinței anuale a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova. Genericul atelierului a trezit un viu interes printre bibliotecarii din țară, care au dorit să participe la discuțiile privind statutul social și profesional, precum și alte aspecte ale profesiei noastre. Scopul și direcțiile întrunirii au fost definite de moderatoarele Ludmila Corghenci și Tatiana Ambroci, care au ținut să menționeze că formarea bibliotecarului necesită la fel de multă atenție ca și informatizarea bibliotecilor sau dezvoltarea resurselor documentare.

Dna Tatiana Coșeri, BM „B.P. Hasdeu”, a dat start comunicărilor, relevând câteva repere privind învățarea permanentă, percepută ca un element indispensabil unui bibliotecar. Pe aceeași temă s-a axat și relatarea dnei Ludmila Corghenci, însă cu referire la cazul DIB ULIM.

Etica profesională a constituit întotdeauna un aspect primordial în activitatea oricărei instituții. Pornind de la această idee, dna Natalia Zavtur a insistat asupra unor opinii și situații vizavi de acest subiect, enumerând o serie de factori prin care se impune condiția etico-morală într-o bibliotecă. Despre principiile morale și deontologice în activitatea de bibliotecar ne-a vorbit dna Tamara Zasmenco, BNRM, accentuând că respectarea valorilor și normelor morale e necesară pentru sporirea nivelului culturii organizaționale.

Tot la acest capitol, dar în special despre conținutul și aplicarea Codului etic al bibliotecarului, ne-a informat dna Tamara Ambroci, BCC, Chișinău. Dumneaei este și președintele Comisiei „Deontologie și etică profesională”, comisie care a elaborat recent o serie de recomandări cu scopul de a asigura funcționalitatea și respectarea prevederilor Codului etic în bibliotecile de toate tipurile.

Dna Ana Safarov de la Direcția generală tineret și sport, municipiul Chișinău, ne-a relatat despre „Bibliotecarul școlar: viziuni de profesionist”.

E de menționat că toate comunicările au prezentat interes pentru participanți, care au acumulat informații noi și în același timp au împărtășit din propria experiență. Publicul a fost emoționat până la lacrimi de cuvintele calde și melodiile răscolitoare aduse în dar de studenții Colegiului de Construcții și cei de la ULIM, cu ocazia Zilei Bibliotecarului. În miez de toamnă, urările de voie bună și prosperitate, însoțite de ospitalitatea gazdelor, au făcut ca sufletele bibliotecarelor să vibreze profund și să trăiască clipe de neuitat.

Aliona Manda

publicațiilor, nimic nu înlocuiește nimic, lucrurile noi și cele vechi coexistă pașnic într-un spațiu informațional integrat. Suntem o societate multimedia.

Aspectele dreptului de autor și ale ocrotirii proprietății intelectuale au fost obiectul unor dispute aprinse în cadrul secțiunii a zecea. Experiența Rusiei în ceea ce privește cadrul juridic al organizării și funcționării bibliotecilor electronice a servit drept punct de reper. E de remarcat faptul că în această țară există deja o mulțime de biblioteci electronice particulare, înregistrate de stat și accesibile pentru utilizatori. S-a constituit chiar o rețea a acestor biblioteci. O idee importantă produsă în cadrul secțiunii: în societatea contemporană, cu toate problemele de ordin juridic cu care se confruntă oamenii, se resimte tot mai mult nevoia elaborării și implementării conceptului de bibliotecă-expert.

Secțiuni aparte au avut bibliotecile municipale, bibliotecile pentru copii și tineret și bibliotecile medicale. Din spusele participanților, a fost dezbătută în contradictoriu problema accesului la Internet a copiilor, discuție care pe alocuri trecea într-un fel de război verbal dintre bibliotecarii din Est și cei din Vest.

Biblioteconomiiștii universitari și-au încrucișat retoricele sulițe în cadrul secțiunii 14. De fapt, a fost un cruciș de idei avansate, tenta elitistă a acestor instituții, alimentată și de posibilitățile financiare net superioare (out of this world, cum ar zice slujitorii bibliotecilor publice), fiind una tot mai înveterată. Pivotalul discuțiilor l-a constituit acest generic: abordarea inovațională a dezvoltării complexului universitar. Teme și idei mai proaspete: conceptul de formare deschisă (liberă), conceptul științogradului și etapele de construire a lui (complexul universitar privit ca o structură, ca un organism producător de cunoaștere științifică, aidoma unui oraș industrial), asigurarea informațională a proceselor universitare. Dna Jogita Sauka din Letonia a prezentat o fulminantă comunicare relativă la dimensiunile de evaluare a beneficiarilor actuali ai bibliotecilor universitare.

Din idee în idee, din etapă în etapă, bibliotecile universitare trec printr-o metamorfoză contradictorie: pe de o parte, prinse în structura universităților ca roticele într-un ceasornic, ele sunt mâinate înainte de strategiile complexului universitar, propriile lor strategii nefiind altceva decât niște conformări constrânse la strategia întregului care le încorporează. Pe de alta, căutându-și totuși niște căi de evadare cel puțin modică din teroarea complexului, a conveierului industrial de producere de cunoștințe și de specialiști, ele își promovează, în cadrul comunității bibliotecare,

La o aniversare

Fenomenul Zinaida Sochircă ori Formarea și schimbarea Sinelui

Zicem „fenomenul Zinaida Sochircă”, fiindcă este vorba despre o personalitate în domeniul biblioteconomiei, informării, documentării. Voi încerca să argumentez cele spuse prin intermediul definiției noțiunii de „personalitate”, ce aparține psihologului francez M. Reuchlin: „O caracteristică relativ stabilă a modului de a fi al unei persoane în ceea ce privește felul de a reacționa la situațiile în care ea se găsește”. Cred eu că Zinaida Sochircă, directorul general al Departamentului Informațional Biblioteconomic de la Universitatea Liberă Internațională din Moldova, are modul său personal, specific de a aborda, a orienta și a desfășura activitățile profesionale.

Procesul de schimbare este indispensabil, chiar fiind integrat fenomenului Zinaida Sochircă. Flexibilitatea, orientarea dânzei spre o permanentă modernizare și ameliorare sunt confirmate prin activitățile orientate strategic, prin alinierea după/pentru valori, prin evidențierea tendinței de a fi eficientă, dar și prin mândria de sine sau stima de sine.

Mai scoatem în evidență o altă dimensiune a „fenomenului Zinaida Sochircă” – cea managerială, insistând în mod deosebit asupra acesteia. Zinaida Sochircă este un manager-lider. De ce ținem la directorul nostru general și ce calități manageriale apreciem la Domnia Sa? Este o persoană care în toate cazurile cunoaște scopul. Se zice că oamenii suferă eșecuri din cauza lipsei scopului și nu din cauza lipsei capacităților. Cei de la DIB ULIM sunt bine acoperiți în acest sens, având-o în calitate de

manager superior pe Z. Sochircă. De fapt este vorba despre o fericită îmbinare a prezenței capacităților de dirijare, de organizare a activității bibliotecare cu cele ce țin de previziune, de reliefare a priorităților.

Directorul nostru posedă o fermitate exclusivă. În pofida diverselor obstacole, continuă să meargă spre scop până când îl atinge. Este important și faptul că deține o intuiție fantastică vizavi de alegerea corectă (potrivită) a timpului, ceea ce-i permite să abordeze problemele profesionale în fața fondatorilor, obținând rezultatele scontate. Implicările profesionale ale Zinaidei Sochircă au o forță uimitoare, creând și provocând un mediu care ne face să uităm de ziua de ieri și să ne concentrăm asupra zilei de mâine. Zinaida Sochircă este adepta unui stil democratic de conducere, care stimulează și contribuie la identificarea și valorificarea creativității bibliotecarilor de la ULIM.

Succesul carierei profesionale a Zinaidei Sochircă are, după părerea mea, următoarele componente: disciplină, dorință, hotărâre, devotament, energie și chiar entuziasm.

Să dea Domnul ca acest entuziasm, cu care îi „molipsește” pe cei de la ULIM, să persiste încă mult înainte. Să-i fie frică de autoliniștire, căci Zinaida Sochircă înseamnă permanentă mișcare, căutare, schimbare.

La mulți ani, distinsă doamnă director!

**Semnează din partea
echipei DIB:
Ludmila Corghenci**

O viziune reală vizavi de legislația de bibliotecă

La 3 octombrie anul curent, în cadrul conferinței anuale a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, la Biblioteca Națională, a avut loc masa rotundă cu genericul „Cadru de reglementare în sprijinul bibliotecilor și bibliotecarilor”, la lucrările căreia au luat parte reprezentanți ai Biroului de Informare al Consiliului Europei în Moldova, ai Consiliului Biblioteconomic Național, bibliotecari din bibliotecile publice, bibliotecile instituțiilor de învățământ, bibliotecile specializate, specialiști în problemele bibliotecilor din cadrul secțiilor raionale culturale, specialiști ai Direcției Generale Educație, Tineret și Sport din mun. Chișinău, care au manifestat interes față de subiectele abordate (în total au participat 52 de persoane).

Discutarea temei s-a axat pe următoarele subiecte-cheie, extrem de importante pentru comunitatea bibliotecară:

- a) Tendințele actuale în legislația de bibliotecă la nivel național și global;
- b) Impactul actelor legislativ-normative în domeniul bibliotecilor;
- c) Standardizarea de bibliotecă.

Rapoartele prezentate în cadrul întrunirii s-au evidențiat prin actualitate și importanță practică.

Aș menționa, îndeosebi, raportul directorului Bibliotecii Publice de Drept, dra Mariana Harjevschi, făcut în baza unui studiu și axat pe impactul actelor legislativ-normative asupra bibliotecilor. Studiul a urmărit două scopuri majore. Mai întâi de toate, de a face o analiză a efectelor cadrului juridic național și internațional de reglementare asupra activității instituțiilor bibliotecare din Republica Moldova și, de fapt, la părerea autorului, a constituit o încercare de a analiza viziunea comunității bibliotecare asupra cadrului de reglementare de bibliotecă. Concluziile făcute în baza studiului vor fi utile în perioada programării activității Consiliului Biblioteconomic Național și a Comisiei „Cadru de reglementare în activitatea bibliotecii și bibliotecarilor” a ABRM pentru viitorul cel mai apropiat.

Dna Nadejda Pădure, directorul Bibliotecii Publice Raionale „M. Sadoveanu” din Strășeni, în comunicarea sa a menționat acele documente legisla-

tive care reglementează funcționarea bibliotecii, pe care o dirijează de mai mulți ani, și îi sunt de real folos în activitatea zilnică. Competența și experiența acumulată i-au permis să provoace un viu interes vizavi de aspectul abordat, de unele modificări, completări mai recente la un șir de acte normative. Au fost făcute, de asemenea, un șir de propuneri pentru îmbunătățirea cadrului legislativ.

Dna Lilia Snegureac, directorul Biroului de Informare al Consiliului Europei în Moldova, a prezentat campaniile recente ale Consiliului Europei și a făcut o trecere în revistă a publicațiilor noi apărute sub egida acestei prestigioase organizații. Câte un set de materiale noi au primit bibliotecile din țară.

Cu „Unele considerații privind aplicarea standardelor de bibliotecă” a venit doamna Lulia Tătărescu, președintele Comitetului tehnic nr. 1. Discuția s-a axat în jurul promovării și implementării următoarelor standarde: „GOST 7. 80 – 2000. Bibliografičeskâ zapis. Zagolovok. Obșie trebovaniâ i pravila sostavleniâ”; „GOST 7. 1 – 2003. Bibliografičeskoe opisanie dokumenta. Obșie trebovaniâ i pravila sostavleniâ”; SR ISO 690:1996 „Documentare. Referințe bibliografice. Conținut, formă și structură”.

„Standardele – veriga necesară în lanțul competitivității” a fost subiectul abordat de către dna Dora Caduc, vicedirector la Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice „Alec Russo” din Bălți. Merită toată atenția experiența bibliotecii respective referitoare la procesul de implementare a standardelor în activitatea bibliotecii.

În general, aplicarea standardelor în activitatea bibliotecilor din Moldova este una din problemele cele mai stringente la momentul actual. Participanții la întrunire însă nu au demonstrat un interes vădit față de subiectul respectiv.

Făcând o generalizare, aș menționa că cei prezenți au remarcat unanim necesitatea revizuirii unor acte legislativ-normative adoptate în prima jumătate a anilor '90, precum și punerea în programele de activitate ale organelor abilitate cu dreptul de elaborare a cadrului de reglementare în sprijinul bibliotecilor și bibliotecarilor a sarcinii elaborării sau defniti-

vării unor documente legislative, de asemenea s-a menționat necesitatea promovării la nivel național a unor documente strategice pentru funcționarea și dezvoltarea bibliotecilor din țară deja elaborate și adoptate la ședințele Consiliului Biblioteconomic Național și aflate în procesul de aprobare la Guvernul și la Parlamentul Republicii Moldova (Legea bibliotecilor din Republica Moldova în noua redacție, care a fost discutată și aprobată la colegiul Ministerului Culturii și Turismului al RM în luna septembrie anul curent, Strategia de dezvoltare a Sistemului Național de Bibliotecă, Programul de consolidare a rolului bibliotecilor în edificarea și funcționarea societății informaționale, Regulamentul privind organizarea și desfășurarea Concursei pentru cele mai reușite lucrări în domeniul bibliologiei și științei informării, pachetului de documente cu privire la prestarea serviciilor cu plată de către bibliotecii).

Pentru transpunerea în practică a scopurilor propuse participanții mesei rotunde au ajuns unanim la părerea privind oportunitatea:

1. În scopul asigurării transparenței cu privire la elaborarea și promovarea actelor normative ce stabilesc bazele juridice, economice și sociale în domeniul activității bibliotecilor din Republica Moldova atât la nivel național, cât și la nivel global, documentelor care reglementează raporturile juridice ce țin de subiectul activității bibliotecare.

a) Plasarea pe pagina Web a Ministerului Culturii și Turismului al Republicii Moldova a informației integrale cu privire la activitatea Consiliului Biblioteconomic Național, prezentând și actele elaborate de organul respectiv și aprobate la nivel național, precum și proiectele de documente adoptate la ședințele Consiliului Biblioteconomic Național și la ședințele Biroului Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, la moment aflate în etapa de promovare la nivel de Guvern și Parlament, de asemenea, în acest scop va fi utilizată și pagina Web a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova, recent lansată, și folosit mai activ site-ul Bibliotecii Naționale a RM, care în corespundere cu misiunea ce o are, deja publică documentele ce

concepțiile biblioteconomice proprii, care, însă, nu pot să nu poarte și ele amprenta științogradului. Drept care se cascadează tot mai tare diferența (mai ales în ceea ce privește ideologia biblioteconomică) dintre bibliotecile de învățământ și bibliotecile publice, ea devenind ca un pandant al diferenței dintre gnoseologie și epistemologie. Probabilitatea (pericolul?) unui separatism biblioteconomic crește și ea.

În cadrul aceleiași secții a fost lansată cartea lui V. Drigailo din Ucraina, „Bazele organizării științifice a muncii de bibliotecă”. Ea a devenit imediat un bestseller, autorului propunându-i-se traducerea lucrării sale în mai multe limbi.

Secțiunea 15 s-a constituit într-o veritabilă gală a noutăților din lumea tehnologiilor Internet, dar și un exemplu de manifestare a spiritului critic în câmpul IT. Peter Bodnar din Washington a prezentat noutățile radioaccesului și noile standarde de utilizare a lui. Jochen Picht din Paris a făcut o demonstrație on live (prin Internet) a dotărilor ultramoderne și a noilor servicii oferite de biblioteca electronică a OECD (Organizația Colaborării și Dezvoltării Economice). Într-un șir de comunicări a fost dezvoltată o nouă viziune asupra conceptului „mentalitate de rețea”. Terence Emmons de la Universitatea din Stanford a prezentat o analiză „de istoric” a stării de lucruri privind căutarea cărților în GOOGLE. Concluzia ce se impune este că GOOGLE-ul poate oferi posibilități maxime de căutare doar în ceea ce privește cărțile în limba engleză și în special cărțile publicate în SUA. Cât privește celelalte limbi și țări, GOOGLE-ul rămâne a fi neputincios, iar rolul cataloagelor electronice ale bibliotecilor va rămâne a fi unul dominant. Ari Rouvari și Esa Hakala din Finlanda au prezentat proiectul NELLI (modelul finlandez al unui portal de acces și de căutare), cucerindu-ne prin originalitate, simplitate serioasă și în același timp ludică și chiar prin inovațiile tehnologice autohtone. Ziceau unii că ar fi existat și o secțiune a celor care se bronzau pe plajă, discutând biblioteconomicește.

Pe lângă secțiuni, programul Conferinței a cuprins nenumărate acțiuni speciale (seminare, forumuri tematice, cluburi de discuții, concursuri etc.). O amplă expoziție de materiale și publicații organizată de participanții la Conferință, cu zeci de lansări la raft, cu posibilitatea de a achiziționa unele ediții sau de a le obține gratuit, mi-au permis să mă întorc acasă cu câteva sacoșe pline și să organizez la BNRM o întreagă expoziție. Numeroase firme din țările lumii au organizat ample sărbători de prezentare. Aș remarca în această ordine de idei Compania „Cambridge Scientific Abstracts”,

fac cadrul de reglementare în sprijinul bibliotecilor și bibliotecarilor la nivel național:

b) Vor fi puse în discuție subiectele ce țin de legislația de bibliotecă în cadrul tuturor întrunirilor profesionale;

c) Publicațiile de specialitate, atât cele de nivel național (revista „Magazin bibliologic”, ziarul „Gazeta bibliotecarului”, „Buletinul ABIR” ș. a.), precum și cele de nivel local vor include materiale ce reflectă problemele nominalizate. De asemenea, se va face tot posibilul ca publicația „Cadru de reglementare” elaborată de Biblioteca Națională a Republicii Moldova să intre în colecțiile de specialitate ale tuturor bibliotecilor din țară;

d) Campaniile de promovare a proiectelor de acte normative vor fi mai ample, implicând mai mulți specialiști în procesul de discuție și luare a unor decizii, în acest scop utilizându-se mesageria tradițională și electronică.

2. Consiliul Biblioteconomic Național și Biroul Asociației Bibliotecarilor

din Republica Moldova vor analiza Cadrul de reglementare existent în sprijinul bibliotecilor și bibliotecarilor, propunerile parvenite de la specialiștii din domeniu, utilizând în acest scop și studiul „Impactul actelor legislative -normative în domeniul bibliotecilor”, elaborat de dra M. Harjevschi, directorul Bibliotecii Publice de Drept din Chișinău, și prezentat în cadrul întrunirii nominalizate, și vor lua decizii concrete cu privire la actualizarea sau elaborarea unor acte normative, introducându-le în programele de activitate;

3. Recomandările și propunerile parvenite din partea participanților vor fi analizate și aduse la cunoștința Ministerului Culturii și Turismului, care, în scopul asigurării unității naționale în domeniul biblioteconomic, exercită conducerea și reglementarea metodologică a activității bibliotecilor de toate categoriile și tipurile din țară.

Larisa Gologan

DECERNAREA DIPLOMELOR IBBY 2006

De fapt, înmânarea „princeps” a acestor diplome a avut loc la începutul acestei toamne în China, în cadrul congresului Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret, structură afiliată UNESCO. Secția Națională IBBY din Republica Moldova, creată în 1996, a fost reprezentată de președintele secției, dna Claudia Balaban asistată de dra Eugenia Bejan, precum și de laureații din acest an ai Diplomei de Onoare. Manifestarea de la Chișinău, organizată la 1 noiembrie, a fost o reiterare a celei chineze, menită să amplifice și să apropie de opinia publică moldovenească imaginea laureaților, dar și a Secției Naționale IBBY.

Din fluturașul-invitație, difuzat în ajun, aflăm că, începând din 1956, IBBY face în fiecare an o selecție ale celor mai bune cărți pentru copii și tineret editate în țările membre ale IBBY, constituindu-se astfel liste de onoare anuale.

Până în 1974 ele se numeau „Lista de Onoare Hans Christian Andersen”. În ultimii ani, selecția cărților pentru această listă se face pe trei secțiuni: Autor, Ilustrator, Traducător. Celor incluși în listă li se decernează câte o

Diplomă de Onoare, ca act de confirmare.

În acest an, la propunerea Secției Naționale, în Lista de Onoare au fost incluși autorul Aurel Scobioală cu volumul „Carte pentru câini deștepți”, ilustratorul Alexei Colâbneac pentru prezentarea grafică a cărții „Punguța cu doi bani” și Editura „Prut Internațional” (director Oleg Bodrug) la care au apărut aceste două cărți selectate. În China, diplomele au fost înmânate de conducerea IBBY, la Chișinău ele au fost înmânate a doua oară de dl Marian Lupu, președintele Parlamentului, care, din câte ni s-a comunicat, a sponsorizat plecarea în China a delegației moldovenești. Înainte de înmânare, dna Claudia

Balaban a zis un Laudatio (formulă promulgată de Salonul ieșean de carte românească). Au rostit alocuțiuni omagiale și reprezentanții Ambasadei chineze la Chișinău. Deținătorii diplomelor de onoare s-au întreținut mai apoi cu micii cititori prezenți la manifestare, iar Eugenia Bejan și jurnalista Tamara Pereteacu au prezentat un expozeu video-fotografic despre Congresul al 30-lea al IBBY din orașul Macau, China.

La anul congresul IBBY va avea loc în Danemarca.

Aliona Manda

Biblioteca pentru Copii din Cahul – 60 de ani de activitate

Pe 11-12 octombrie curent Biblioteca pentru Copii din Cahul și-a sărbătorit a 60-a aniversare. Biblioteca pentru Copii își are sediul într-o clădire cu două nivele, cu săli de lectură spațioase și luminoase, o sală multimedia, cu 6 calculatoare, o imprimantă și un copiator.

Biblioteca pentru Copii este un centru metodic pentru toate bibliotecile ce deservește copiii, dispune de un bogat fond de referință, are ziarul său „Universul cărții” și pagina WEB: www.ournet.md/bibliotecacahul. Potențialul informațional al bibliotecii constituie 43132 volume: cărți, publicații

sonalității”, la care au participat bibliotecari din orașele Soroca, Cantemir, Vulcănești și municipiul Chișinău.

Natalia Dabija, șefa Bibliotecii „Traian” din Chișinău a venit în fața participanților cu o comunicare vizualizată în programul PowerPoint „Trece

O fereastră deschisă spre univers

periodice, documente grafice, audio-vizuale și electronice. Cartea în limba română constituie 39,8 la sută. Anual fondul bibliotecii este completat cu 400-500 exemplare de cărți pentru care au fost alocați bani din bugetul Consiliului Raional. O parte din volume au parvenit cu titlu de donații de la Guvern. Grație aniversării anul acesta potențialul informațional al bibliotecii s-a completat cu 1400 exemplare volume din toate domeniile cunoașterii. Calitatea colecțiilor de carte s-a îmbogățit simțitor cu carte de referință și în urma obținerii de către Biblioteca pentru Copii a proiectului Dezvoltarea Colecțiilor de Bibliotecă sprijinit de Fundația Soros Moldova.

În cadrul manifestărilor culturale dedicate aniversării a 60-a a Bibliotecii s-a înscris și Simpozionul național „Lectura copiilor – modalitate de formare a per-

clasa cu biblioteca: aspecte practice privind pregătirea temelor pentru acasă”. La fel de interesantă a fost și comunicarea „Lectura – lumina gândului” prezentată de Veronica Moraru, Biblioteca „Ovidius”, Chișinău.

Despre „Lectura în viața copiilor” ne-a relatat și viceprim-directorul Bibliotecii Naționale pentru Copii „I. Creangă” – Eugenia Bejan. Au fost expuse materialele de la Congresul al 30-lea Mondial al IBBY din orașul Macau, China.

Despre formarea cititorului copil din raionul Cantemir au vorbit colegele Angela Popa și Aurica Nechit. „Formarea personalității copilului prin literatura artistică și folclor”, „Biblioteca publică și școlară – cooperare și colaborare”, „Tehnologiile informaționale moderne”, „Lecturile vacanței” au fost comunicările relatate de Maria Cudlen-

co, Larisa Vasâlăgă, Maria Popa, Vera Donev și Eugenia Railean.

Cu un frumos recital în fața participanților la simpozion au evoluat elevii clasei a 7-a ai Liceului „Ion Creangă”. Cu felicitări și urări de bine pentru bibliotecari, reprezentând personajele din creațiile lui Ion Creangă, Mihai Eminescu, Spiridon Vangheli, Petre Ispirescu, Hans Christian Andersen și A. N. Tolstoi au venit elevii din clasa a III-a de la Școala Primară „Alexei Mateevici”.

În a doua zi a simpozionului a avut loc lansarea cărții „Țara Cahul”, autor - profesorul și poetul Gheorghe Reabțov. Originar din orașul Cahul, poetul Gheorghe Reabțov, cu dragoste și mult dor scrie despre colțisorul de rai din sudul Moldovei. La această sărbătoare de suflet, zi de Duminică a sufletului, au participat: Victor Axentie, doctor în științe filologice, decan, lector al Universității de Stat „B.P.Hasdeu” din orașul Cahul, dna L. Balțatu, doctorand, lector universitar, Nina Aconi, Elena Călin, Elena Boșcov, L. Chiricuță și Rodica Caraja, profesori de la liceele „Ioan Vodă”, „Ion Creangă” și Colegiul Industrial-Pedagogic, care au apreciat mult creațiile poetului. Poeziile „Țara Cahul”, „Dor cahulean”, „Patria”, „Toamna la Cahul” au fost recitate cu mult entuziasm de elevii și studenții: Irina Danaila, Marina Lupu, Irina Cârlan, Ana Mititelu ș.a.

Pe parcursul desfășurării simpozionului, alături de panourile cu lucrări de creație ale cititorilor pasionați de desen, au funcționat și expozițiile desfășurate de carte „Personalități cahulene”, „O pagină din istoria Bibliotecii”. Vernisajul pictorului Pavel Carnogolub a fost admirat de participanții la simpozion.

Cred că nu exagerez deloc spunând că Biblioteca pentru Copii este un adevărat centru de instruire și educație, de cultivare și polarizare a tinerilor talente. An de an programul de activitate devine tot mai amplu și mai divers, mult mai sincronizat și mai adaptat la metodele și strategiile educaționale ale lumii contemporane – include activități multiple, ingenioase și antrenante ce contribuie la menținerea unui dialog spiritual cu tânărul cititor.

Ori de câte ori vedem cetele de copii venind spre bibliotecă, mergând de la bibliotecă, cu câte o carte în mâini, rostind o vorbă frumoasă, curată, de atâtea ori ne recăpătăm speranța că mai avem șanse de integrare în cultura și civilizația europeană.

Vera Curjos, șefa Bibliotecii pentru Copii, Cahul

corporația OCLC, Casa de Editură „Elsevier” (Amsterdam), numeroase edituri care publică lucrări în domeniul nostru din 25 de țări.

Un larg ecou au avut două seminare organizate la Sudak. Primul din ele a fost consacrat dezvoltării serviciilor virtuale de referințe în spațiul CSI. Biblioteca Națională din Sankt Petersburg a prezentat un proiect de anvergură (Centrul de Servicii Informaționale), propunându-ne un model despre cum trebuie să fie rolul unei BN în așezarea și dezvoltarea corporativă a serviciilor virtuale în plan național. Ucrainenii au cucerit simpatia publicului demonstrând sistemul lor național de referințe virtuale denumit Serviciul de urgență informațională. O idee interesantă lansată la seminar este aceea a constituirii, în spațiul informațional comun, a unui Informatorium biblioteconomic virtual.

Cel de-al doilea seminar la care am participat a luat în dezbatere conceptul de bibliotecă intelectuală. De la istoria evoluției ideii de bibliotecă intelectuală la componentele conceptului (arhitectural, ambiental, informațional, comunicativ, hedonic etc.) - acesta a fost diapazonul dezbaterilor. Concluzie generală: bibliotecă intelectuală este biblioteca viitorului.

Un eveniment aristocratic a fost lansarea, într-un spațiu select, a cărții Evgheniei Ghenieva „Biblioteca - centru de comunicare interculturală”. Acest concept ea l-a promovat și în cadrul lecției sale speciale consacrate evoluției conceptelor institutului de bibliotecă. Cu câțiva ani în urmă ea lansase ideea că bibliotecă este un spațiu al toleranței. Abordarea spațială a conceptului de bibliotecă este una din orientările teoretice moderne pregnante ale biblioteconomiei și biblioarhitecturii.

În ziua de închidere, dna Claudia Lux și dl Francis Kirword, reprezentanții conducerii de vârf a FIAB-ului, au ținut să sublinieze că în acest an la Sudak au fost prezentate niște comunicări și s-au întâmplat niște acțiuni științifice care fac dovada unei aprofundări remarcabile a cunoașterii biblioteconomice. Și, de vreme ce Conferința se organizează sub egida și cu sprijinul IFLA-ei, succesul acesta aparține întregii comunități bibliotecare mondiale. De altfel, unul din pilonii pe care este așezată activitatea IFLA constă tocmai în familiarizarea bibliotecarilor din toată lumea cu realizările biblioteconomice cele mai noi, indiferent de țara sau chiar localitatea în care acestea s-au produs.

Așa că, peste ani, s-ar putea întâmpla ca întâlnindu-se biblioteconiști de pretutindeni și oriunde, să se întrebe: ai făcut vreodată biblioteconomie la mare?

Alexe Rău

Tabăra de vară pentru copii – un nou serviciu în biblioteca publică

Biblioteca Publică Crihana Veche asigură pentru întreaga comunitate servicii de informare și documentare, condiții de lectură și studii. Diversificarea serviciilor în bibliotecă permite atragerea cititorilor prin intermediul mijloacelor moderne de informare.

Anul acesta biblioteca le-a propus utilizatorilor copii un serviciu nou, și anume Tabăra de vară, care va implementa programul „Vino și tu în lumea copilăriei alături de noi”. Paleta de acțiuni implementată de voluntarii bibliotecii cuprinde mai multe activități, având drept scop utilizarea timpului liber într-un mod plăcut și instructiv.

Adevărate comori ale sufletului sunt lecturile literare, ora poveștilor și punerea în scenă a basmelor, care mențin o atitudine aparte față de tot ce e mai frumos, mai curat și inedit în această lume a copilăriei. Pentru a re-vedea personajele poveștilor îndrăgite, copiii au lecturat și au jucat pe roluri poveștile lui Ion Creangă: „Punguța cu doi bani”, „Capra cu trei iezi”, „Soacra cu trei nurori”, „Ivan Turbincă”, „Dănilă Prepeleac”, fragmente din „Amintiri din copilărie” („La cireșe”, „La scăldat” ș.a.).

Atelierul de desen „Curcubeul e în mâinile tale” motivează copiii talentați, deschizându-le noi orizonturi. Expoziția de desene „Eroii cărților citite” scoate în evidență aptitudinile estetice ale copiilor. Pentru stimularea micilor creatori din cadrul Atelierului „Fantezie... Dibăcie... Creație” se organizează expoziții individuale sau colective, unde sunt expuse lu-

crări efectuate cu materiale din natură: semințe de pepene verde, fasole, frunzulițe, petale etc. De o deosebită atenție s-au bucurat lucrările: „Inima cărții”, „Flori pentru biblioteca dragă”, „Cartea mea de povești” ș.a.

Cu nerăbdare sunt așteptate și orele ecologice, desfășurate sub genericul „Alege verdele, protejează natura”. După efectuarea unui studiu despre plantele din apartament și din grădină, tinerii ecologiști au participat la salubritatea teritoriului din jurul bibliotecii și a izvorului din centrul satului. Ei au semănat și răsădit flori, au plivit iarba și au îngrijit de plantele din încăperile bibliotecii.

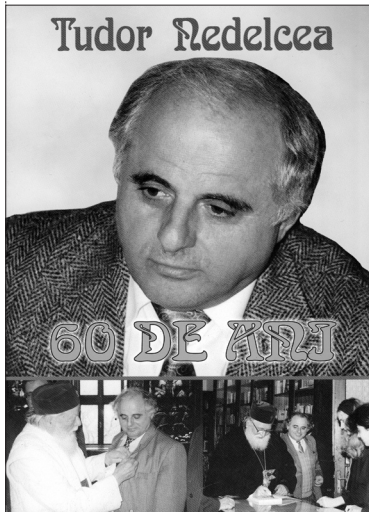
Lecțiile bibliologice: „Biblioteca și serviciile ei”, „Instrumente de găsim a informației”, „Fondul de referință în sprijinul procesului de studiu”, „Calculatorul și Internetul – servicii moderne în bibliotecă” ajută tânăra generație să se orienteze mai bine în lumea informațională. Biblioteca oferă servicii publicului și prin intermediul Centrului Comunitar de Acces la Informație și Instruire, ce activează în cadrul acestei instituții. Copiii sunt învățați cum să utilizeze calculatorul și să navigheze pe Internet. Cu mult interes se implică în programele „Învățăm engleza distrându-ne”, „Curs interactiv de geografie”, „Crazy Paint”, „Play & Learn” ș.a.

La bibliotecă copiii învață prin joc. Jocurile contribuie la antrenarea memoriei, a puterii de analiză și de concentrare. Colecțiile de jocuri și puzzle îi poartă pe copii în universul vrăjtit al copilăriei și le aduc multă bucurie.

Activitățile și serviciile propuse în cadrul Taberei de vară dezvoltă latura spirituală a copiilor, consolidează spiritul de echipă, dar și aptitudinile și îndemânarea lor. Biblioteca Publică Crihana Veche, prin diversificarea serviciilor, își îmbunătățește performanța și aspiră la creșterea prestigiului său.

M. Cudlenco,
s. Crihana Veche, Cahul

Tudor Nedelcea la cumpănă de vreme

Tudor Nedelcea face parte din cohorta de învățaței ai lui Dan Simonescu. L-am cunoscut mai întâi „prin corespondență”, după scrierile sale cărturărești pe care am apucat să le citesc, scrieri din care se vede că el a preluat și a sintetizat, într-un fel, cele două caracteristici ale felului de a fi al mentorului său (rigurozitatea reperărilor sursiere și deslușirilor noționale cu aceea a discursului înaripat). În segmentul 1991-1992, când, după destrămarea ureseseului, am mers în dese vizite de documentare sau de alt fel către colegii noștri de peste Prut, ne-am cunoscut pe viu, la Craiova și la București, apoi, în repetate rânduri, la noi la Chișinău, el împrietenindu-se și legând relații de colaborare nu doar cu bibliologii de la noi, ci și cu, sau poate mai ales, cu scriitori, cercetători literari, istorici. A colaborat la revista „Magazin bibliologic”, în paginile căreia a fost publicată întâiași tratatul său de istorie a scrisului, cărții și bibliotecilor, lucrare prin care bibliotecarii noștri au cunoscut mai bine trecutul și prezentul bibliologiei naționale. A fost prezent la foarte multe ediții ale Sărbătorii Naționale „Limba Noastră” și, implicit, ale Salonului Național de Carte organizat la BNRM.

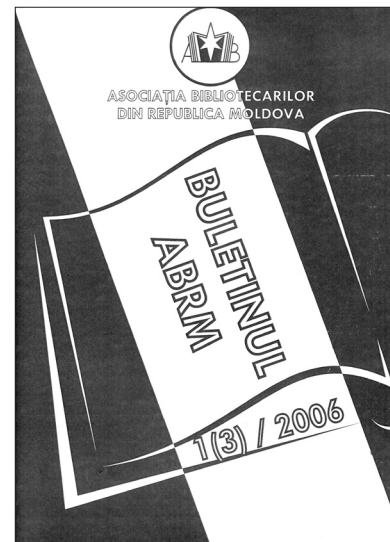
Aniversarea de șaiszeci de ani și-a marcat-o nu sărbătorind, ci muncind, nu apreciat (evaluat) de alții, ci examinându-se pe sine însuși. Astfel, dacă în cazul altor cărturari și scriitori ajunși la această vârstă, cei ce elaborează biobibliografiile lor sunt de obicei bibliotecile sau persoanele din alte instituții, Tudor Nedelcea s-a apucat să-și facă singur un volum omagial. Dar nu e vorba, în cartea sa (*Tudor Nedelcea: 60 de ani*, scoasă în Editura „Scrisul Românesc” din Craiova) de o biobibliografie tradițională, ci de un fel de dare de seamă sau un fel de dosar pregătit parcă pentru vreo atestare. Volumașul cuprinde: Curriculum vitae (alcătuit cu mare exigență și autocritic), Referințe critice (din șirul cărora le-a exclus pe cele laudative și patetice), urmează apoi reproducerile: diplomelor cu care a fost distins, autografelor oferite, pe cărțile lor, de diferiți autori, scrisorilor primite (a celor referitoare la preocupările sale științifice, desigur), ex-libris-urilor create pentru el de diferiți graficieni, iar la sfârșit - un grupaj de fotografii care ne prezintă instantanee din viața și activitatea sa.

Răsfoindu-i acest „Raport de activitate” al său, prezentat mai întâi sieși, dar vizându-ne oarecum și pe noi aștilalți, l-am comparat, involuntar, cu unele dosare prezentate de bibliotecarii moldoveni comisiei republicane în cadrul atestării pentru conferirea gradelor de calificare, organizată în premieră... Sigur, comparația nu e dintre cele mai reușite... Totuși, acest fel original de a-ți marca un jubileu mi se pare a fi bun de luat aminte. Iar gradul pe care l-ar merita Tudor Nedelcea s-ar numi... Tudor Nedelcea. Căci prin ceea ce a reușit să facă până acum, el a devenit un fel de unitate de măsură în bibliologie.

Alexe Rău

Buletinul ABRM 1(3)/2006

S-a vorbit în comunitatea bibliotecară de la noi că, deși din biroul ABRM lipsesc „marile vedete”, asociația reușește să presteze o activitate consistentă, în unele aspecte mai reușită ca până acum. Editarea Buletinului ABRM în serie nouă este, în acest sens, o bună dovadă. Numărul pe care îl semnalăm acum a apărut în preajma Zilei Bibliotecarului și a Conferinței ABRM. Prin urmare, el nu se putea să nu înceapă cu un mesaj de felicitare adresat bibliotecarilor moldoveni de președintele ABRM Ludmila Costin. Din cuprinsul acestui număr mai remarcăm: proiectul Legii Bibliotecii din Republica Moldova elaborat de CBN în colaborare cu ABRM; proiectul Regulilor de alcătuire a

referințelor bibliografice; Câteva sugestii făcute de Ludmila Costin vis-à-vis de atestarea cadrelor bibliotecare; Totalurile Concursului național pentru cele mai reușite lucrări în biblioteconomie expuse de Elena Harconița; Totalurile Concursului republican „Biblioteca publică - partener în promovarea proprietății intelectuale” făcute de Petru Racu; un studiu științific de Nelly Țurcanu referitor la specialitatea Biblioteconomie, asistență informațională și arhivistică; Viorica Lupu publică un material despre E-instruire în domeniul managementului informației agrare. La rubrica Viața filialelor ABRM este prezentată Filiala BȘ a Universității „A.Russo” din Bălți. La rubrica Aniversări Ecaterina Zasmenco publică o prezentare a Bibliotecii Centrale a USM la 60 ani de la înființare. Tot aici sunt prezentați și felicități cu ocazia jubileelor personale o seamă de membri ai ABRM. Acest număr a fost editat cu sprijinul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

GAZETA bibliotecarului

August-Septembrie-
Octombrie 2006Redactor-șef:
Alexe RăuSecretariat: Elena Turuta,
Ecaterina DmitricProcesare computerizată:
Maria GriniucAdresa redacției:
str. 31 August 1989, 78 A
MD 2012Chișinău, Moldova
tel/fax 22 14 75
23 80 04
24 04 43

e-mail: gazetabib@yahoo.com

Alte adrese ce conțin informații
din lumea bibliotecară:www.bnrm.mdwww.hasdeu.mdwww.ase.mdwww.pll.mdwww.ulim.md/librarywww.usm.md/bcu/istorie.phpwww.library.utm.md<http://mtc-or.md><http://moldova.cc/bibung><http://cid.from.md>www.sbm.dnt.mdwww.youth.md/library.phpwww.soros.md

Știri de pe mapamond

Sony va lansa
cel mai ușor
laptop din lume

Grupul japonez Sony intenționează să lanseze în Japonia, în luna decembrie, un laptop care cântărește 898 grame, cea mai redusă masă pentru un computer de acest tip.

Laptopul Vaio, denumit «tip G», va avea un ecran cu cristale lichide (LCD), de 12,1

inch (30,4 cm), potrivit Sony, iar prețul este estimat la 1.880 dolari.

Computerul dispune de un acumulator care asigură o independență de circa 12,5 ore, dar nu este echipat cu un drive pentru citirea discurilor optice.

Sony nu intenționează să lanseze modelul în afara Japoniei, la momentul actual.

Sony nu a prezentat estimări referitoare la nivelul vânzărilor pentru Vaio «tip G», dar grupul are ca obiectiv vânzarea a 4,2 milioane de computere personale Vaio în perioada aprilie 2006-martie 2007, cu 14% peste nivelul raportat în anul fiscal anterior.

Pe de altă parte, Sony anticipează că retragerea recentă de pe piață a 9,6 milioane de acumulatori produși de companie pentru laptopuri va avea un impact limitat asupra activităților din domeniul computerelor personale, potrivit vicepreședintelui grupului, Yoshihisa Ishida.

Liter@cces: expoziție interactivă multimedia

Muzeul Național al Literaturii Române inaugurează expoziția interactivă multimedia din cadrul proiectului național Liter@cces — un proiect-pilot de digitalizare a patrimoniului literar românesc, finanțat cu sprijinul Fondului Cultural Național.

Expoziția interactivă multimedia, care va fi deschisă în prezența delegaților partenerilor și a altor personalități din lumea culturală și politică românească, pornește de la ideea de a resemantiza discursul muzeal de tip literar și de a oferi o alternativă mult mai atractivă suportului expozițional clasic.

Miza acestei expoziții este de a crea în spațiul muzeal un tip de relație pe care cititorul/vizitatorul îl întreține cu literatura, o relație bazată pe comunicare și eliberare a creativității.

Se propune astfel o alternativă modernă la discursul „încrămenit” în vitrină, prin tehnologii digitale multimedia asociate.

Rețeaua punctelor de acces a bazei de date, care va fi realizată prin punerea la dispoziția partenerilor din alte 7 orașe a aplicației multimedia, va disemina informația și către publicul non-bucureștean, oferind astfel acoperire la nivel național.

Baza de date digitală a expoziției interactive multimedia cuprinde date istorico-literare (peste 500 de pagini de texte, 100 de cărți în format electronic, 6000 de fotografii, 300 de fragmente audiovideo) referitoare la peste 300 de autori români, grupate în opt perioade istorico-literare ale literaturii române.

Expoziția interactivă multimedia, realizată sub forma unei enciclopedii virtuale a literaturii române, va oferi o „călătorie” virtuală în timp prin literatura română și va face accesibilă baza de date digitală.

Cu această ocazie va fi lansat oficial și portalul web www.muzeeliterare.net care oferă informații cu privire la proiect și rețeaua tematică a muzeelor și caselor memoriale literare românești, structurată pe cele 8 regiuni de dezvoltare ale României și cuprinzând peste 80 de structuri muzeale de profil literar.

Expoziția va fi deschisă publicului începând cu data de 1 octombrie 2006, în fiecare săptămână, de marți până duminică, între orele 10-18, urmând să fie integrată în structura interactivă a noii expoziții permanente a Muzeului Național al Literaturii Române, aflată în curs de amenajare. Accesul la această expoziție este liber.